

HRVATSKI SABOR

KLASA: 452-01/20-01/04

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 13. svibnja 2020.

Hs**NP*452-01/20-01/04*65-20-02**Hs

P.Z. br. 955

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o ništetnosti ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima (CHF), s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 13. svibnja 2020. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z. br. 955

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Miro Bulj

Zagreb, 13.05.2020 godine

Hs**NP*452-01/20-01/04*6531-20-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 13-05-2020		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
452-01/20-01/04	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
6531-20-01	2	02

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: PRIJEDLOG ZAKONA O NIŠTETNOSTI UGOVORA O KREDITU S VALUTNOM KLAUZULOM U ŠVICARSKIM FRANCIMA (CHF), S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.), podnosim PRIJEDLOG ZAKONA O NIŠTETNOSTI UGOVORA O KREDITU S VALUTNOM KLAUZULOM U ŠVICARSKIM FRANCIMA (CHF), S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA.

Predloženi prijedlog Zakona obrazložiti ću osobno.

Zastupnik Miro Bulj

ZASTUPNIK MIRO BULJ

**PRIJEDLOG ZAKONA O NIŠTETNOSTI UGOVORA O KREDITU S VALUTNOM
KLAUZULOM U ŠVICARSKIM FRANCIMA (CHF), S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2020. godine

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1., a u svezi s odredbom članka 63. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Polazeći od činjenice da je Republika Hrvatska demokratska, socijalna i gospodarska država sukladno odredbama Ustava Republike Hrvatske (čl.1., čl. 49., st.3. Ustava), te da su sloboda, jednakost, socijalna pravda, vladavina prava, između ostalih temeljne vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava, da zakoni moraju biti doneseni u skladu s Ustavom (čl. 5.st.1.), te da su u Republici Hrvatskoj svi pred zakonom jednaki (čl. 14.st.2.), da se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se mogli zaštititi sloboda i prava drugih ljudi, te pravni poredak, javni moral i zdravlje (čl.16.st.1.), da onaj tko se ogriješi o odredbe Ustava o ljudskim pravima i temeljnim slobodama osobno je odgovoran i ne može se opravdati višim nalogom (čl. 20.), da su svi državljani Republike Hrvatske i stranci jednaki pred sudovima i drugim državnim i inim tijelima koja imaju javne ovlasti (čl. 26.), da je dom nepovrediv (čl. 34.st.1.), da se svakome jamči štovanje i pravna zaštita njegovog osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti (čl. 35.), da država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana (čl. 49.st.3.)

- uzimajući u obzir da je Republika Hrvatska od 01.07.2013.g. članica Europske unije pa je stoga pravna stečevina (*acquis communautaire*) Europske unije dio hrvatskog prava uključujući Uredbe, Direktive, te odluke Suda Europske unije čije odluke nacionalni sudovi moraju uvažavati i istih se pridržavati prilikom donošenja odluka,

- uzimajući u obzir činjenicu da je prije 01.07.2013.g., odnosno prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Republika Hrvatska temeljem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između RH s jedne strane i Europskih zajednica i njihovih država članica s druge strane, kojim je RH izrazila opredjeljenje da svim sredstvima pridonese političkoj, gospodarskoj i institucionalnoj stabilizaciji i u Hrvatskoj i u regiji osobito povećanjem suradnje na području pravosuđa, te opredjeljenje za poštivanje ljudskih prava i vladavine prava, bila dužna uskladiti svoje nacionalno pravo sa pravnom stečevinom Europske unije,

prilagoditi svoje propise, te tumačiti i primjenjivati iste sukladno pravnoj stečevini Europske unije,

- uvažavajući odredbe Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5.travnja 1993.. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima čiji je cilj zaštita potrošača sprječavanje kontinuiranog korištenja nepoštenih ugovornih odredaba u ugovorima i osobita zaštita potrošača,

-uvažavajući činjenicu da potrošači u Europskoj uniji uživaju posebnu zaštitu,

- uzimajući u obzir dosadašnju praksu Suda Europske unije u predmetima koji su se odnosili na ugovore o kreditu u stranoj valuti i nepoštene ugovorne odredbe donesene u predmetima C-26/13 od 30.04.2014.g., presude u spojenim predmetima C-154/15, C-307/15 i C-308/15 od 21. 12.2016.g., C-186/16, C-51/17, C-126/17, C-119/17, C-118/17 od 14. ožujka 2019.g. i druge...,

- uvažavajući dosadašnju praksu hrvatskih sudova osobito odluke donesene u kolektivnom sporu za zaštitu potrošača u kojem su tuženici 8 hrvatskih banaka i to slijedeće odluke: presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br.: **P-1401/12** od 4.07.2013.g., odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br.: **Pž-7129/13** od 13.06.2014.g. i posl.br.: **Pž-6632/2017** od 14. 06. 2018.g., odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br.: **Rev-249/14** od 9.04. 2015.g., posl.br.: **Rev-2245/2017** od 20.03.2018.g. i **Rev-2868/2018** od 12.02.2019.g., odluke **Ustavnog suda Republike Hrvatske** posl.br.: **U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015, U-III-2605/2015** od 13.12. 2016.g. u kojim odlukama je utvrđeno da su 7, odnosno 8 hrvatskih banaka počinile povredu kolektivnih interesa i prava potrošača/dužnika koristeći u ugovorima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tužene banke kao trgovci nisu potrošače/dužnike u cijelosti informirale o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.: 96/03) i to člancima 81., 82, i 90., te odredbama kasnije važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. I 97., te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96,

112/99, 88/01 – ZOO/91), te Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 – ZOO/05), te da su povrijedile kolektivne interese i prava potrošača/dužnika/korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima nišetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odukom banke i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja ugovora i u vrijeme zaključenja banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači/dužnici nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku banke o promjeni stope ugovorne kamate, a što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača/dužnika pa su i na taj način banke postupale suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.: 96/03) i to člancima 81., 82, i 90., te odredbama kasnije važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. I 97., te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01 – ZOO/91), te Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 – ZOO/05,

- uvažavajući činjenicu da je nakon sklapanja spornih ugovora indeksiranih u valuti švicarski franak došlo do znatne fluktuacije/promjene i povećanja tečaja švicarskog franka, te jednostrane promjene odnosno povećanja ugovorene kamatne stope, što je za korisnike kredita kao potrošače imalo za posljedicu znatno nominalno povećanje mjesečnih anuiteti/obroka za otplatu ugovorenih kredita suprotno prvobitnim otplatnim planovima, a što je predstavljalo nepredvidivo financijsko opterećenje za potrošače korisnike kredita i njihove obitelji,

- uzimajući u obzir činjenicu da je u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 01.01.2004..godine do 31.12.2008. godine 8 (slovima:osam) najvećih hrvatskih banka i neka leasing društva, sklapala veliki broj ugovora o kreditu indeksiranih u valuti švicarski franak CHF, te da se sporni ugovori imaju izravne posljedice na život 125.000 hrvatskih obitelji,

- da su prethodno opisanim ugovorima o kreditima indeksiranim u valuti švicarski franak narušeni gospodarski napredak i socijalno blagostanje hrvatskih građana, obzirom da je posljedično zbog toga došlo do osiromašenja građana, ugrožavanja temelja njihove

egzistencije, zbog čega su građani došli u položaj financijske prezaduženosti i financijskog, dužničkog ropstva u odnosu na banke, što se direktno odražava na hrvatskog gospodarstvo obzirom na slabljenje potrošnje i manjak novčanih sredstva koja bi ubrzala gospodarski rast u Republici Hrvatskoj,

- da su korisnici kredita bili prinuđeni pokrenuti pojedinačne parnične postupke radi utvrđenja ništetnih ugovora o kreditu vezanih uz CHF valutu ili/i utvrđenja ništetnih i nepoštenih odredaba i zatražiti povrat preplaćenog iznosa bankama s osnova ništetnih odredaba ugovora, obzirom da su banke odbijale prije pokretanja parničnih postupaka mimo suda izvršiti povrat preplaćenih iznosa,

- uvažavajući činjenicu da je Zakonom o obveznim odnosima propisano da su predmet i cijena bitni sastojci ugovora i da je posljedica apsolutne ništetnosti ugovora da svaka strana treba vratiti drugoj ono što je primila/stekla temeljem takvog ništetnog ugovora,

- uzimajući u obzir dosadašnja zakonska rješenja Zakon o potrošačkom kreditiranju (od 2009. god – 8 izmjena i dopuna), Zakon o zaštiti potrošača (od 2014. god – 3 izmjene) kojima korisnici kredita kao potrošači/dužnici nisu bili u cijelosti obeštećeni, odnosno temeljem kojih nisu ostavariili svoje pravo na punu restituciju,

-uzimajući u obzir da Republika Hrvatska ima legitimni cilj zaštiti sve niže navede osobe u čl.1. i čl. 2. ovog Zakona od posljedica ništetnih odredaba ugovora iz ovog zakona i način restitucije isplaćenih iznosa temeljem takvih ništetnih ugovora.

Sve kako bi se korisnicima kredita kao dužnicima osigurala adekvatna i djelotvorna pravna zaštita, te omogućila puna restitucija (naknada) onoga što su za vrijeme trajanja ugovora sklopljenih s bankama i drugim pravnim subjektima kao kreditorima koji su u sebi sadržavali nepoštene odredbe koje se odnose na predmet i cijenu predlaže se donošenje predloženog Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 204. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku iz osobito opravdanih razloga, s obzirom da se predloženim Zakonom regulira vrlo osjetljiva materija, jer je pravnim poslovima čija se ništetnost traži došlo do oštećenja većeg broja građana.

Najveća hitnost je u činjenici što se vode ovršni postupci i zakazane su deložacije što može građanima prouzročiti nenadoknadivu štetu.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O NIŠTETNOSTI UGOVORA O KREDITU S VALUTNOM KLAUZULOM U ŠVICARSKIM FRANCIMA (CHF)

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovaj Zakon se primjenjuje na ugovore o kreditima, odnosno druge ugovore definirane u čl. 2. Ovog Zakona, kojima je glavnicu vezana uz švicarski franak, sklopljene između dužnika i vjerovnika u Republici Hrvatskoj, uključujući i sve ugovore o kreditu definirane u čl.2. ovog Zakona koji su u međuvremenu otkazani, raskinuti, izmijenjeni i dopunjeni Aneksom ili Dodatkom, ili u svezi kojih je sklopljena nagodba i dr., osim na ugovore koje je kao dužnik sklopila:

- Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave,
- pravna osoba kojoj je na dan sklapanja ugovora vlasnik ili pretežit vlasnik Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave,
- pravna osoba koja je na dan sklapanja ugovora proračunski ili izvanproračunski korisnik državnog proračuna ili proračuna jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave

(2) Ovaj Zakon se primjenjuje i na druge pravne poslove sklopljene u Republici Hrvatskoj između dužnika i vjerovnika koji su nastali kao posljedica ili se temelje na ugovoru o kreditu kojim je glavnicu vezana uz švicarski franak iz stavka 1. ovoga članka.

Značenje izraza

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona izraz:

- „*dužnik*“ označava fizičku osobu u smislu pojma „potrošač“ iz čl.2.t. b. Direktive Vijeća 13/93/EEZ od 5.travnja 1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima ili pravnu osobu kojoj je ugovorom o kreditu, odobren kredit u kojem je glavnicu vezana uz švicarski franak (korisnik kredita), odnosno osobu koja je u korist osobe kojoj je odobren kredit (korisnik kredita) sudjelovala kao sudužnik, založni dužnik, založni sudužnik ili jamac, te njihove pravne slijednike
- „*vjerovnik*“ označava pravnu ili fizičku osobu koja je ugovorom o kreditu ili drugim ugovorom naznačenim u ovom članku 2. treća alineja, dužniku (korisniku kredita), odobrila kredit kojim je glavnicu vezana uz švicarski franak
- „*ugovor o kreditu kojem je glavnicu vezana uz švicarski franak*“ označava ugovor o kreditu, ugovor o zajmu, ugovor o leasingu... ili drugi ugovor kojim je vjerovnik odobrio dužniku

određeni iznos novčanih sredstava a u kojem je glavnica vezana uz švicarski franak, a dužnik se obvezao plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno sve u protuvrijednosti tečaja švicarskog franka, uključujući i sve ugovore o kreditu kojima je prvobitno glavnica vezana uz švicarski franak (CHF), koji su u međuvremenu, naknadno otkazani, raskinuti, izmijenjeni i dopunjeni Aneksom ili Dodatkom ili svezi kojih je sklopljena nagodba prije donošenja ovog zakona i dr.,

- "*puna restitucija*" je vraćanje cjelokupnog iznosa uplaćenog od strane dužnika po osnovu ništetnog ugovora uz pripadajuće zatezne kamate tekuće od uplate svakog pojedinog iznosa do povrata, odnosno restitucije.

Ništetnost ugovora o kreditu

Članak 3.

(1) Ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnom propisima ili moralu društva ništetan je. Ugovori o kreditu kojem je glavnica vezana uz švicarski franak sklopljeni između dužnika i vjerovnika su ništetni u cijelosti, jer su protivni prisilnim propisima i moralu društva, iz razloga što ugovaratelj kao korisnik kredita i slabija ugovorna strana u trenutku sklapanja ugovora ne zna ili ne može znati kolika je konačna i krajnja cijena koju plaća za korištenje kredita.

(2) Ništetnost se može isticati u odnosu na sve ugovore koji sadrže nepoštenu odredbu kojom je glavnica vezana uz valutu švicarski franak (CHF) i/ili ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu, uključujući i sve ugovore o kreditu kojima je prvobitno glavnica vezana uz švicarski franak (CHF), a koji su naknadno otkazani, raskinuti, izmijenjeni i dopunjeni Aneksom ili Dodatkom ili u svezi kojih je sklopljena nagodba prije donošenja ovog zakona i dr.,

(3) Smatra se da odredbe ugovora iz čl.1. koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i odredbe kojima se glavnica, iznos kredita veže uz švicarski franak, predstavljaju bitne odredbe ugovora bez kojih ugovor ne može opstati, pa takvo ugovaranje ima za posljedicu ništetnost ugovora u cijelosti.

Članak 4.

(1) Na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti i na ništetnost se može pozivati svaka zainteresirana osoba.

(2) Pravo na isticanje ništetnosti ne gasi se, neovisno kada je ugovor sklopljen, odnosno kada je pravni odnos nastao, niti da li je ugovorni odnos u trajanju ili je završen, uključujući i sve ugovore o kreditu kojima je prvobitno glavnica vezana uz švicarski franak (CHF), a koji su naknadno otkazani, raskinuti, izmijenjeni i dopunjeni Aneksom ili Dodatkom ili svezi kojih je sklopljena nagodba prije donošenja ovog zakona i dr.

(3) Nakon pravomoćnog utvrđenja ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora temeljem pravila o stjecanju bez

osnove s tim da zastara potraživanja tog zahtjeva prema pravilima o stjecanju bez osnove sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima, počinje teći od dana pravomoćnosti odluke, odnosno od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, te je dužan stečeno bez osnove vratiti zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od svake pojedine uplate pa do isplate.

(5) Krivnja ugovaratelja se presumira u slučaju kad je ugovor sklopljen prema unaprijed otisnutom sadržaju, ili kad je ugovor na drugi način pripremio i predložio vjerovnik kao jedna ugovorna strana .

(6) Ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane, te ne može konvalidirati konverzijom u drugi ugovor, odnosno sklapanjem dodatka ili aneksa tom ništetnom ugovoru, obzirom na okolnosti iz čl. 3. ovog zakona, odnosno obzirom da je riječ o odredbama koje predstavljaju bitne odredbe ugovora (glavni predmet ugovora) bez kojih održavanje ugovora na snazi nije pravno moguće što za posljedicu ima ništetnost cijelog ugovora o kreditu.

Ništetnost drugih pravnih poslova

Članak 5.

(1) Javnobilježnički akt sklopljen na osnovi ili u vezi s ništetnim ugovorom iz članka 3. ovoga Zakona je ništetan.

(2) Ništetan je upis založnog prava u korist vjerovnika kao sredstva osiguranja povrata kredita, koji je izvršen temeljem ništetnog ugovora iz članka 3. ovoga Zakona

(3) Ništetne su ovršne i vjerodostojne isprave izdane u korist vjerovnika kao sredstva osiguranja povrata kredita koji je u vezi s ništetnim ugovorom iz članka 3. ovoga Zakona

(4) U slučaju da je u korist vjerovnika upisano založno pravo na nekretnini dužnika, vjerovnik je dužan izdati dužniku brisovno očitovanje podobno za brisanje predmetnog založnog prava u rokovima u kojima je prema odredbama ovog Zakona propisano da je vjerovnik dužan izvršiti punu restituciju dužniku.

Način isticanja ništetnosti

Članak 6.

(1) Dužnici (korisnici kredita) i sve osobe iz čl. 2. alineja 1. - ništetnost ugovora mogu istaknuti na jedan od niže, primjerično navedenih načina:

- pokretanjem parničnog postupaka pred općinskim sudom, po izboru dužnika, protiv kreditora radi utvrđenja ništetnosti ugovora o kreditu sa zahtjevom za potpunom restitucijom,
- pisanim zahtjevom upućenim vjerovniku sa zahtjevom za utvrđenjem ništetnosti ugovora u cijelosti i zahtjevom za punom restitucijom (isplatom) u prilogu kojeg treba priložiti i izračun iznosa koji vjerovnik treba vratiti dužniku temeljem ovog zahtjeva i koji izračun je sastavljen od stalnog sudskog vještaka za financije na temelju njegovog nalaza i mišljenja,
- u već pokrenutom parničnom postupku pred nadležnim sudom preinakom tužbenog zahtjeva na utvrđenje ništetnosti ugovora iz čl.1 u cijelosti i zahtjevom za punom restitucijom (isplatom) u prilogu kojeg treba priložiti i izračun iznosa koji vjerovnik treba vratiti dužniku temeljem ovog zahtjeva i koji izračun je sastavljen od stalnog sudskog vještaka za financije na temelju njegovog nalaza i mišljenja, a što se ima smatrati preinakom tužbenog zahtjeva sukladno odredbama iz čl. 191.st. 2. Zakona o parničnom postupku – preinaka zbog okolnosti nastalih nakon podnošenja tužbe i ista se stoga može isticati i nakon zaključenja prethodnog postupka,
- ako je u već pokrenutom parničnom postupku pred nadležnim sudom dužnik kao tužitelj postavio tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnosti ugovora iz čl. 1. u cijelosti i zahtjev za punom restitucijom, sud će na prijedlog dužnika kao tužitelja odrediti financijsko vještačenje kojim će biti utvrđen puni iznos koji parnične stranke trebaju jedna drugoj vratiti, ako financijsko vještačenje na tu okolnost već nije provedeno u predmetnom parničnom postupku, odnosno po potrebi će zatražiti dopunu vještačenja po službenoj dužnosti na teret vjerovnika, te u roku od devedeset dana od dana dostavljanja financijskog vještačenja donijeti odluku bez provođenja daljnjih dokaza.
- na drugi primjeren način po izboru dužnika,

(2) U slučaju da dužnik po svojem izboru istakne nišetnost ugovora na način iz stavka 1. alineja 2. ovog članka, vjerovnik je dužan izvršiti isplatu izračuna preplaćenog iznosa izračunatom po stalnom sudskom vještaku za financije, najkasnije u roku od devedeset dana o čemu će vjerovnik i dužnik sastaviti relevantne pravne akte obvezujuće za obje ugovorne strane, osim ako dužnik u svom zahtjevu iskoristivši svoje pravo izbora povoljnijeg za dužnika i postavi zahtjev sukladno čl.7.ovog Zakona.

(3) Ako je dužnik postavio zahtjev iz čl. 7. ovog Zakona, vjerovnik je dužan pristupiti sklapanju novog ugovora o kreditu najkasnije u roku od devedeset dana uvažavajući načelo uspostave ravnoteže među strankama i činjenicu da je dužnik slabija ugovorna strana. Prilikom sklapanja Dodatka/Aneksa ugovoru o kreditu ili novog ugovora sukladno odredbama ovog članka, vjerovnik je dužan utvrditi iznos ukupnog dugovanja prema nalazu i mišljenja stalnog sudskog vještaka za financije dostavljenog od strane dužnika, s kojim dužnik mora biti suglasan i dati za isti izričitu pisanu suglasnost, te za iznos utvrđen u nalazu i mišljenju stalnog sudskog vještaka dostavljenog od strane dužnika, umanjiti ukupni iznos dugovanja dužnika temeljem u kojem će koristi poštene ugovorne odredbe. Sve troškove sklapanja ovjere, potvrde/solemnizacije kod javnog bilježnika i dr. snosi vjerovnik u cijelosti.

Članak 7.

(1) Dužnik koji se s vjerovnikom nalazi u ugovornom odnosu temeljem ugovora o kreditu iz čl. 1. ovog Zakona ili je temeljem odredaba Zakona o potrošačkom kreditiranju sklopio Dodatak/Aneks ugovoru o kreditu ili novi ugovor o kreditu, može po svom izboru, a temeljem nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za financije, odabrati ostati u ugovornom odnosu s vjerovnikom i u tom slučaju će o tome obavijestiti vjerovnika pisanim zahtjevom da namjerava ostati u ugovornom odnosu s vjerovnikom i da stavlja zahtjevom za punom restitucijom (isplatom) na temelju nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za financije i da isti stavlja u prijeboj s potraživanjem vjerovnika prema dužniku.

(2) Zahtjev iz prethodnog stavka 1. ovog članka mora biti podnesen vjerovniku najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Vjerovnik je dužan postupiti po zahtjevu dužnika najkasnije u roku od devedeset dana od dana podnošenja predmetnog pisanog zahtjeva, te u tom roku ponuditi sklapanje Dodatka/Aneksa ugovora o kreditu ili novog ugovora i izvršiti prijeboj međusobnih potraživanja utemeljen na nalazu i mišljenju stalnog sudskog vještaka za financije po izboru dužnika, a kako je prethodno navedeno u stavku 1. ovog članka.

Procesne odredbe

Članak 8.

(1) U postupku u parnicama pokrenutim temeljem ovog zakona, a osobito pri određivanju rokova i ročišta, sud će uvijek obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja sporova.

(2) U postupku u parnicama pokrenutim temeljem ovog zakona rok za odgovor na tužbu je osam dana.

(3) U sporovima pokrenutim temeljem ovog zakona koje pokreće dužnik, ako zakonom nije određen kraći rok, ročište za glavnu raspravu mora se održati u roku od trideset dana od dana primitka odgovora na tužbu.

(4) U postupku u parnicama pokrenutim temeljem ovog zakona postupak pred prvostupanjskim sudom mora se okončati u roku od šest mjeseci od dana podnošenja tužbe.

(5) U postupku u parnicama pokrenutim temeljem ovog zakona drugostupanjski je sud dužan donijeti odluku o žalbi podnesenoj protiv odluke prvostupanjskog suda u roku od devedeset dana od dana primitka žalbe.

(6) Ukoliko prvostupanjski, odnosno drugostupanjski sud nije završio postupak i donio odluku u rokovima propisanim ovim Zakonom bez krivnje tužitelja, tužitelj ima pravo odmah po proteku ovim zakonom propisanih rokova, postaviti zahtjev zbog povrede prava na suđenje u razumom roku.

Postupci u tijeku

Članak 9.

(1) U postupku u parnicama pokrenutim prije stupanja na snagu ovog Zakona postupak pred prvostupanjskim sudom mora se na izričit zahtjev tužitelja vratiti u fazu prethodnog postupka radi objektivne preinake tužbenog zahtjeva u skladu sa pravom tužitelja na postavljanje zahtjeva za utvrđenjem ništetnosti cijelog ugovora i zahtjevom za potpunu restituciju temeljem ovog zakona.

(2) Zahtjev za vraćanje postupka u fazu prethodnog postupka tužitelj mora postaviti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, a tuženik kao vjerovnik nema pravo isticanja prigovora na objektivnu preinaku tužbenog zahtjeva izvršenu u smislu ovog članka, uzimajući u obzir činjenicu da je isti kao vjerovnik kriv što je u ugovorima koristio nepoštene ugovorne odredbe, odnosno postupao protivno prisilnim propisima i moralu društva.

(3) U parnicama koje se nalaze u žalbenom postupku pred drugostupanjskim sudom pa žalbi tužitelja kojem je odbijen zahtjev za ništetnost cijelog ugovora, drugostupanjski sud će po službenoj dužnosti pazeći na ništetnost ugovora, ukinuti prvostupanjsku presudu i vratiti pravostupanjskom sudu na ponovno postupanje sukladno odredbama ovog Zakona i to najkasnije 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravomoćno okončani postupci

Članak 10.

(1) U postupku u parnicama radi proglašenja ništetnosti ugovora pravomoćno okončanim prije stupanja na snagu ovog zakona, a koje su dovršene donošenjem negativne presude za tužitelja, odnosno odbacivanjem ili odbijanjem tužbenog zahtjeva, tužitelj ima pravo u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona postaviti prijedlog za ponavljanje postupka pred prvostupanjskim sudom.

(2) Prilikom ponavljanja postupka sud će postupati sukladno odredbama ovog Zakona i Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske 84/2008., 123/2008., 57/2011., 148/2011. - pročišćeni tekst, 25/2013., 28/2013., 89/2014.).“

Obustava ovrhe

Članak 11.

Po pravomoćnosti presude o utvrđenju ništetnosti ugovora o kreditu, ovršni postupak pokrenut protiv dužnika pred sudom ili pred Financijskom agencijom obustavlja se na prijedlog dužnika.

Zaštita od ovrhe

Članak 12.

(1) Ako se radi ostvarenja tražbine iz ugovora o kreditu kojem je glavnica vezana uz švicarski franak, u smislu ovog Zakona, vodi ovršni postupak protiv dužnika koji je podignuo tužbu radi utvrđenja ništetnosti ugovora o kreditu ili utvrđenja ništetnosti pojedinih nepoštenih odredaba ugovora, sud će, na prijedlog dužnika, odgoditi ovrhu do pravomoćnog okončanja postupka radi utvrđenja ništetnosti, ne ispitujući postojanje drugim zakonima propisanih pretpostavki o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka ovrhovoditelj ne može uvjetovati odgodu ovrhe davanjem jamčevine.

(3) Prijedlog za odgodu ovrhe dužnik kao ovršenik može zatražiti neovisno o tome je li podnio prijedlog za odgodu ovrhe u ovršnom postupku koji je u tijeku na dan stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Sud je dužan donijeti rješenje o odgodi ovrhe u roku petnaest dana od dana zaprimanja prijedloga dužnika za odgodom ovrhe, u smislu ovog Zakona.

Članak 13.

(1) U slučaju da je prije donošenja ovog Zakona došlo do prodaje nekretnine dužnika, po prijedlogu dužnika koji je pokrenuo parnični postupak radi proglašenja ništetnosti ugovora o kreditu, odnosno proglašenja ništetnosti pojedinih odredaba ugovora koje čine bitne sastojke ugovora, sud mora donijeti rješenje o odgodi ovrhe i deložacije iz prodane nekretnine do pravomoćnog okončanja parničnog postupka za utvrđenje ništetnosti, odnosno djelomične ništetnosti ugovora, u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva za odgodom ovrhe, ne ispitujući pri tome drugim zakonima propisane pretpostavke za odgodu ovrhe.

(2) U roku od osam dana kada presuda o proglašenju ništetnosti ugovora postane pravomoćna, sud će po službenoj dužnosti, najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka pravomoćne odluke ili drugog relevantnog pravnog akta o ništetnosti ugovora, donijeti Rješenje o ukidanju rješenja o dosudi nekretnine vjerovniku, odnosno drugo relevantno rješenje kojim će se omogućiti povrat prava vlasništva nekretnine koja je oduzeta dužniku u ovršnom postupku za slučaj da je nekretnina i dalje u vlasništvu vjerovnika, te po potrebi i rješenje o obustavi ovršnog postupka.

(3) Ukoliko je nekretnina u ovršnom postupku prodana trećoj osobi koja nije znala niti je mogla znati da se vodi postupak radi utvrđenja ništetnosti ugovora, vjerovnik je dužan vratiti dužniku cjelokupni iznos tržišne vrijednosti nekretnine na dan pravomoćnosti presude za ništetnost ugovora o kreditu, umanjen za iznos eventualnog dugovanja prema vjerovniku, koji se odnosi na preostalu razliku iznosa koji je dužnik do dana donošenja presude od vjerovnika primio, i iznosa koji je vratio vjerovniku.

(4) Tržišna vrijednost nekretnine utvrđuje se u parničnom postupku pokrenutim od strane dužnika protiv vjerovnika, radi isplate razlike vrijednosti nekretnine prodane u ovršnom postupku proizašlom iz ništetnog ugovora, a teret troškova procjene snosi vjerovnik kao nesavjesna ugovorna strana koja je kriva za sklapanje ništenog ugovora.

(5) Sud će neovisno o izvršenoj uplati predujma od strane vjerovnika, a na teret vjerovnika, provesti vještačenje radi procjene nekretnine.

(6) Postupak radi isplate razlike vrijednosti nekretnine mora biti pravomoćno dovršen u roku jedne godine od podnošenja tužbe.

(7) Dužnik koji pokreće parnični postupak radi utvrđenja ništetnosti ugovora o kreditu u smislu članka 3. ovog Zakona, odnosno bilo koji postupak predviđen ovim Zakonom oslobođen je plaćanja sudskih pristojbi sukladno odredbama ovog zakona i isti nije dužan podnijeti zahtjev za oslobođenjem od plaćanja sudskih pristojbi sukladno posebnim propisima.

Posljedice ništetnosti

Članak 14.

(1) Svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju ništetnog ugovora, a vjerovnik je dužan omogućiti dužniku punu restituciju na način predviđen u prethodnim člancima ovog Zakona, a ako to nije moguće ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, treba se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke.

(2) Vjerovnik, kao nepoštena ugovorna strana koja je u svoje tipizirane obrasce ugovora o kreditu stavljala nepoštene ugovorne odredbe, ima pravo samo na povrat glavnice isplaćene dužniku po osnovi ništetnog ugovora, bez prava na povrat zatezних kamata zbog činjenice nesavjesnosti u postupanju.

Članak 15.

(1) Nadzor nad primjenom ovog Zakona provodi Državni inspektorat i Ministarstvo financija u okviru svoje nadležnosti.

Prekršajne odredbe

Članak 16.

(1) Novčanom kaznom koja će biti određena u iznosu od minimalno 5% do maksimalno 10 % ostvarene dobiti u prethodnoj poslovnoj godini kaznit će se za prekršaj vjerovnik pravna osoba iz čl. 2. alineja 2. ovog Zakona:

- ako u roku od 90 (devedeset) dana ne postupi po zahtjevu koji je dužnik prema vjerovniku postavio sukladno odredbama iz članka 5. stavak 1., alineja 1.i u roku od 90 (devedeset) dana od dana podnošenja zahtjeva dužnika ne isplati dužniku puni iznos prema priloženom izračunu stalnog sudskog vještaka za financije koji iznos vjerovnik treba vratiti dužniku,

-ako u roku od 90 (devedeset) dana ne postupi po zahtjevu dužnika koji zahtjev je dužnik podnio sukladno odredbama iz čl.6.ovog Zakona i ne sklopi u roku od 90 (devedeset) dana od dana podnošenja zahtjeva dužnika iz čl. 6. ovog Zakona novi Dodatak/Aneks Ugovoru ili novi ugovor sukladno odredbama ovog Zakona i ne izvrši prijebaj međusobnih potraživanja utemeljen na nalazu i mišljenju stalnog sudskog vještaka za financije po izboru dužnika koji nalaz i mišljenje je priložen zahtjevu dužnika,

(3) Novčanom kaznom od 100.000 kn do 500.000 kn kaznit će se za počinjeni prekršaj iz stavka 2. ovog članka i odgovorna osoba kod vjerovnika pravne osobe.

(4) Ovlašteni tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka zbog prekršaja iz ovo članka u smislu odredaba Prekršajnog zakona (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18) jesu nadzorna tijela iz čl. 14. ovog Zakona i dužnik kao oštećenik.

(5) Ako vjerovnik pravna osoba počini prekršaj iz ovog članka, dužnik kao oštećenik i ovlašteni tužitelj iz prethodnog stavka ovog članka, može temeljem odredaba ovog Zakona izravno podnijeti prekršajnu prijavu nadležnom općinskom sudu za prekršaje.

(6) Pored novčane kazne vjerovniku pravnoj osobi stavka 1.ovog članka i novčane kazne odgovornoj osobi kod vjerovnika iz stavka 2. ovog članka, za prekršaje iz ovog članka sud može izreći vjerovniku pravnoj osobi i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti do 30 (trideset) dana.

(7) U slučaju da vjerovnik ponovi isti prekršaj iz stavka 1. ovog članka unutar 6 (šest) mjeseci u odnosu na jednog dužnika više od 10 puta uzastopno ili ponovi isti prekršaj iz ovog članka u odnosu na više od 10 različitih dužnika, nadležni sud će izreći vjerovniku zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 (trideset) do 90 (devedeset) dana za svaki pojedinačni prekršaj koji premašuje zbirno 10 počinjenih prekršaja.

(8) Evidenciju o ponavljanju prekršaja iz ovog članka vodi Ministarstvo financija i nadležni sud, a nadležni sud će utvrditi po službenoj dužnosti uvidom u evidenciju predmeta ili na prijedlog dužnika ili Ministarstva financija.

Članak 17.

(1) Nadležni sud za prekršaje iz prethodnog članka ovog Zakona dužan je svaku odluku u odnosu na vjerovnika dostavljati Ministarstvu financija i Državnom inspektoratu.

(2) Ministarstvo financija i Državni inspektorat će sukladno odredbama ovog Zakona voditi posebnu evidenciju o prekršajima temeljem odredaba.

Članak 18.

(1) Za nišetne ugovore u smislu ovoga Zakona, isključivo je mjerodavno pravo Republike Hrvatske, a sud će po tužbi za utvrđenje nišetnosti ugovora, ne ispitujući postojanje drugim zakonima propisanih pretpostavki primijeniti ovaj Zakon.

(2) Ovaj Zakon je *lex specialis* i *lex posterior* u odnosu na Zakon o potrošačkom kreditiranju (NN75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16), Zakon o parničnom postupku (NN 53/19, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 57/11, 25/13, 89/14), Ovršni zakon (112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17), te Zakon o sudskim pristojbama, te stoga ima prednost u primjeni u odnosu na iste.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ovaj Zakon ne utječe na dužnikova prava propisana posebnim zakonima ako su ona za njega povoljnija.

Članak 20.

(1) Ugovori o kreditu kojem je glavica vezana uz švicarski franak u smislu ovoga Zakona sklopljeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj između dužnika i vjerovnika nišetni su od trenutka njihova sklapanja s posljedicama iz članka čl. 3., čl. 4. i 14. ovoga Zakona.

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Članak 1.

Navedenim člankom definira se predmet i obujam Zakona.

Članak 2.

Navedenim člankom definiraju se izrazi u samom Zakonu.

Članak 3.

Predloženim člankom definira se ništetnost po odredbama ovog Zakona i drugim zakonima.

Članak 4.

Predloženim člankom definira se tko pazi na ništetnost i tko se može pozvati na ništetnost.

Članak 5.

Predloženim člankom definira se ništetnost drugih pravih poslova

Članak 6 i 7.

Predloženim člancima propisuje se način isticanja ništetnosti.

Članak 8.

Predloženim člankom propisuju se procesne odredbe temeljem ovog Zakona.

Članak 9.

Predloženim člankom definira se postupanje s postupcima u tijeku.

Članak 10.

Predloženim člankom definira se postupanje u pravomoćno okončanim postupcima

Članak 11.

Predloženim člankom definira se obustava ovrhe.

Članka 12. i 13.

Predloženim člancima definira se zaštita od ovrhe i postupanje u slučaju kada je nekretnina u ovrsi prodana.

Članak 14.

Predloženim člankom definiraju se posljedice ništetnosti.

Članka 15.

Predloženim člankom definira se nadzor u provedbi Zakona

Članak 16. i 17.

Predloženim člancima definiraju se prekršajne odredbe

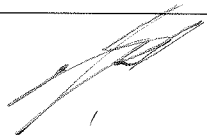
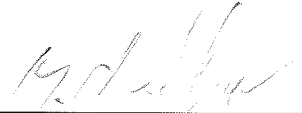

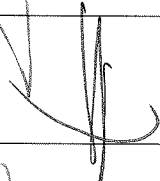

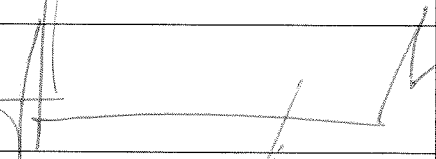
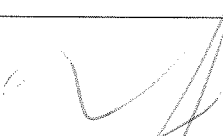

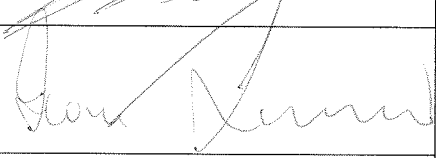
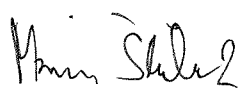

Članak 18.

Predloženim člankom definira se mjerodavno pravo za postupanje po tužbama za ništetnost ugovora.

Članci 19., 20. i 21.

Predloženim člancima definiraju se prelazne i završne odredbe te stupanje zakona na snagu.

Potpisi zastupnika po članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora – Konačni prijedlog zakona o ništetnosti ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima (CHF)

BROJ	IME I PREZIME	POTPIS
1.	Mina Buž	
2.	MARCO KANOSEV	
3.	NINOVA BANOVIĆ	
4.	BOŽO PETROV	
5.	HARUJE ŽEKUŠIĆ	
6.	ZATKO HASANBEGIĆ	
7.	ŽELJKO GLASNOVIĆ	
8.	Andrija Slavaro	
9.	ivan Lovrićević	
10.	MARIN ŠKIDOLTA	
11.	SLAVEN DOBROVIĆ	
12.	SONJA ČIKOVIĆ	